

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6951

Ügyszám: 176/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

113/2008. (X. 21.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ keszthelyi által 2008. augusztus 13-án előterjesztett panaszát a 2008. október 21-én megtartott zárt ülése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos beadványában előadja, hogy a panaszát nyomozás szándékos elmulasztása és egyéb jogsértés miatt terjesztette elő. Ezzel kapcsolatosan leírja, hogy 2008. március 6-án ismeretlen személyek betörték a lakásába, ahonnan 500 ezer Ft értékben tulajdonítottak el vagyontárgyakat. Az ügyben a Keszthelyi Rendőrkapitányság indított nyomozást, amelyet azonban később áttettek a Lenti Rendőrkapitányságra, mivel a keszthelyi bűnügyi osztályvezető elfogultságot jelentett be. Az áttétel ellen a panaszos fellebbezést nyújtott be a Keszthelyi Városi Ügyészségen.

A rendőrségtől és az ügyészségtől a kizárás tárgyában kapott határozatok arra hivatkoznak, hogy a panaszosnak (aki korábban a Keszthelyi Rendőrkapitányságon teljesített szolgálatot) több itt dolgozó személlyel volt konfliktusa. A panaszos beadványában előadja, hogy a bűnügyi osztályvezetővel valóban volt konfliktusa, mert munkájára alkalmatlannak tartja. Álláspontja szerint ettől függetlenül nem lett volna szabad ügyét a Lenti Rendőrkapitányságra áttenni, „hanem az ügyésznek kellett volna felügyelnie” a nyomozást.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos beadványában közli továbbá azt is, hogy a történetek óta gépkocsiját is megrongálták ismeretlenek, ami miatt szintén feljelentést készül tenni, és véleménye szerint ezen ügy sorsa is áttétel lesz. Sőt a háza előtt is ellopták a létrát, de úgy látja, ebben az ügyben nincs értelme feljelentést tennie.

Megjegyzi továbbá, hogy jelenleg tanárként dolgozik, és ő sem mondja egy szülőnek sem, hogy írassa a gyermekét más iskolába, mert ő elfogult, pedig olyan szülők gyerekei is járnak az iskolába, akiknek az ügyében korábban még vizsgálóként eljárta. Van ugyanakkor az iskolában egy igazgató, aki felügyeli a munkáját.

Hangot ad felháborodásának amiatt, hogy ügyében nem akarnak nyomozni, holott az általa feltételezett elkövetők előzetes letartóztatásban vannak, és ezt a véleményét már a nyomozás során, a jegyzőkönyv felvétele alkalmával is elmondta.

Megjegyzi azt is, hogy egy alkalommal megbüntették, mert nem volt bekapcsolva a biztonsági öve. Az ügyben fellebbezést nyújtott be és kérte a bíró kizárását, mivel korábban, amikor a bíró még ügyészként dolgozott, munkakapcsolatban volt állt vele, és az – állítása szerint – több alkalommal okozott neki hátrányt. A kérelmét ugyanakkor elutasították. Így nem érti, hogyan lehet az, hogy a régi munkakapcsolat „egyszer számít, egyszer nem”.

Végül azért kéri a Testület eljárását, hogy ne fordulhasson elő, hogy azok, akik az adófizetők pénzéből végzik a munkájukat (értve ez alatt a rendőröket), „mondva csinált okokkal elszabotálják” a feladataikat.

A panaszos másodsorban egy 2002. november 12-én történt eseményt említ beadványában, amellyel kapcsolatban az alábbiakat adja elő. Az említett napon feljelentést tett garázdaság és más bűncselekmények miatt „jellemtelen rendőri bűnözők ellen” előbb írásban az akkori megyei rendőr-főkapitánynak, majd személyesen a Zala Megyei Rendőr-főkapitányságon. A főkapitány a fegyelmi tiszthez irányította, aki felvette a feljelentést, majd iktatta hozzá a panaszos által írt beadványt. A főkapitány közölte a panaszossal, hogy megindul az eljárás, a panaszos pedig megadta a rendőrségen a telefonszámát és egyéb elérhetőségeit, de nem történt semmi, vagyis nem hallgatták őt meg, nem értesítették a nyomozásról, és egyetlen általa megnevezett tanút sem hallgattak meg. Megjegyzi, hogy mindez már nem érdekli, mert „elévült minden”.

II.

A panaszos által a Testület rendelkezésére bocsátott iratokból megállapítható, hogy a Keszthelyi Rendőrkapitányságon a panaszos feljelentése alapján ismeretlen tettes ellen indult eljárásban a Keszthelyi Rendőrkapitányság vezetője – arra hivatkozással, hogy a Bűnügyi Osztály vezetőjétől az ügy elfogulatlan megítélése nem várható – kizárási indítványt terjesztett elő, amelynek a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője

2008. április 21-én kelt határozatával helyt adott, és az eljárás lefolytatásával a Lenti Rendőrkapitányságot bízta meg. Az előterjesztés indokolása szerint a panaszos korábban a Keszthelyi Rendőrkapitányság bűnügyi állományában teljesített szolgálatot, és jogviszonyának fennállása alatt több munkatársával volt konfliktusa, illetve a Bűnügyi Osztály vezetőjét alaptalanul feljelentette, amelynek következtében a panaszos ellen hamis vád büntette miatt eljárás volt folyamatban. A kizárási ok tehát nem a Keszthelyi Rendőrkapitányság vezetőjével, hanem a Bűnügyi Osztály vezetőjével szemben állt fenn, így nem volna akadály a Keszthelyi Rendőrkapitányság más nyomozó szerve eljárásának, de figyelemmel arra, hogy a Bűnügyi Osztály vezetője szakirányítást és szakmai felügyeletet gyakorol az őrök bűnügyi tevékenysége felett, a Keszthelyi Rendőrkapitányság illetékességi területén nincs más olyan nyomozó szerv, amely az eljárást lefolytathatná.

Fenti határozat ellen a panaszos a Keszthelyi Városi Ügyészségen panaszt terjesztett elő, amelyet az ügyészség 2008. április 30-ai keltezésű határozatával elutasított. A határozat indokolása szerint a panaszos sérelmezte, hogy a támadott határozat szerint korábban több munkatársával volt konfliktusa, de a határozat nem nevesíti, hogy konkrétan kivel. Kifejtette továbbá, hogy az általa tett feljelentés alapján indult ügy kivizsgálása keszthelyi helyismeretet igényel, ezért álláspontja szerint a Lenti Rendőrkapitányság azt nem tudja eredményesen lefolytatni.

A városi vezető ügyész a panaszt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 38. §-ának (1) és (4) bekezdésére, valamint 39. §-ának (2) bekezdésére hivatkozva, illetve azért utasította el, mert álláspontja szerint a Keszthelyi Rendőrkapitányság vezetője a kizárási okot tényekkel támasztotta alá, és a kizárási indítványnak helyt adó határozat indokolása is részletesen felsorolja azokat a körülményeket, amelyek a döntést megalapozták, ezért a határozat megváltoztatására, kiegészítésére nincs alap.

A Keszthelyi Rendőrkapitányságon a panaszos feljelentése alapján ismeretlen tettes ellen indított nyomozást a Lenti Rendőrkapitányság 2008. június 18-án kelt határozatával megszüntette, mivel az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható. A határozat indokolása szerint a nyomozás során olyan személyi és tárgyi bizonyítékokat felkutatni, amelyek alapján az elkövető kiléte megállapítható lett volna, nem volt lehetséges, továbbá az eltulajdonított értékek felkutatására tett intézkedések nem vezettek eredményre. A határozat rendelkező része tartalmaz tájékoztatást a határozat ellen igénybe vehető jogorvoslatról, míg az indokolás felhívja a sértett – a panaszos – figyelmét az iratbetekintés lehetőségére és arra, hogy amennyiben az elévülési időn belül az elkövető személye ismertté válik, úgy az eljárás folytatódik.

III.

A Testület az ügy iratainak áttanulmányozását követően megállapította hatáskörének hiányát.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az Rtv. fenti rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe tartoznak mindazok a rendőri intézkedések, kötelezettségszegések, mulasztások, stb., amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek keretében a Testületnek lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A jelen üggyhöz kapcsolódó példával illusztrálva a problémát, amennyiben a sértett sérelmesnek tartja a nyomozás megszüntetését, akkor a Be. 195. §-ának (1) bekezdése alapján panasszal élhet e határozattal szemben. Ugyanakkor például a Be. nem biztosít speciális jogorvoslatot arra a – hangsúlyozottan hipotetikus – esetre, ha a rendőrség részéről eljáró személy megengedhetetlen, az emberi méltóságot sértő hangnemben beszél az ügyféllel. A Testület álláspontja az, hogy míg az előbbi esetben (tehát ha a sértett a nyomozás megszüntetését sérelmezi) a Testület nem járhat el, mivel e sérelemre a speciális eljárási törvény (a Be.) sajátlagos jogorvoslati lehetőséget biztosít, addig az utóbbiban (tehát a sértő hangnem miatt) az általános rendőri kötelezettségek teljesülésének vizsgálatára vonatkozó felhatalmazása alapján megállapítható a Testület hatásköre.

Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárási jogorvoslat, amely az általa sérelmezett mulasztás orvoslására alkalmas.

A Testület e vonatkozásban szükségesnek látja hangsúlyozni, hogy a Be. fent is hivatkozott 195. §-ának (1) bekezdése a panaszos által sérelmesnek ítélt határozatok vonatkozásában biztosít jogorvoslati lehetőséget (és az erről való tájékoztatást a sérelmezett határozatok tartalmazzák is). E lehetőséggel a panasz tárgyát képező – az eljárás áttételét elrendelő – határozattal szemben élt is a panaszos, azonban panaszát az ügyész elutasította, további jogorvoslati lehetőséget pedig a Be. sem biztosít.

Megállapítható tehát, hogy mivel a kérdéses panasz vonatkozásában a speciális büntetőeljárás szabályok biztosítanak sajátlagos jogorvoslati lehetőséget (amelyet ráadásul a panaszos ki is merített), a Testületnek a fenti okfejtés alapján az ügyben nincs hatásköre eljárni. Erre tekintettel a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2008. október 21.

Dr. Kaltenbach Jenő sk.
elnök

Dr. Juhász Imre sk.
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra sk.
testületi tag

Dr. Féja András sk.
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf sk.
előadó testületi tag